

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

glas

— صوت الاتحاد الإسلامي —

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ

V ČESKÉ REPUBLICE

● ROČNÍK 17

● ČÍSLO 5 – 8

SRPEN 1999 – RABÍUL ÁCHIRA 1420

الجماعة الدينية الإسلامية في الجمهورية التشيكية

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la République Tchèque

Ofizielle Zeitung der moslemischen Religionsorganisationen in ČR

První charta lidských práv

(Dokument z roku 628 tj. roku 6. hidžry)

Bismilláhhirrahmánirrahím wa Bihil aun!

(Ve jménu Boha milosrdného, slitovného, od Něhož jediného pomoc přichází!)

Toto je dokument určený pro celou lidskou rasu. Nadiktoval jej Muhammad Ibn Abdalláh, oprávněný zvěstovat evangelium lidstvu i varovat je před trestem za hříchy a Pověřenec Boha, přinášející příkazy boží těm, které Bůh stvořil.

Tento dokument byl vyhotoven proto, aby lidé od doby příchodu Posla božského neměli pochybnosti a měli jistotu pokud se týká Boha. Bůh je moudrý a znalý.

Bůh je a vždy byl všemohoucí a moudrý! Prorok sepsal tuto úmluvu pro vlastní následovníky i pro ty, kteří následují učení Ježíšovo, pro všechny, ať žijí na Východě či Západě, blízko či daleko. Ať jsou to Arabové či ne-Arabové, učenci či nevzdělaní lidé. Tento dokument je Smlouvou platnou pro ně všechny.

Jestliže by se někdo opovážil porušit tento pakt, nebo s ním nesouhlasil, či by šel proti rozkazu Prorokovu, ať by to byl král, muslim, pravověrný, byl by považován za toho, kdo porušil Boží Smlouvu. Ten, kdo by znevažil tuto Boží smlouvu a ten, kdo by se podvodně choval ve věcech náboženství božského, bude Bohem zatracen.

A kdykoliv, kterýkoliv mnich nebo poutník (ať je na horách nebo v údolí, v poušti nebo městě, na půdě úrodné nebo úhoru, na výšinách nebo na místě modlitby) mne požádá o pomoc a ochranu, pomohu mu a zachráním ho před jeho nepřáteli a použiji k tomu všechny prostředky, které mám po ruce i prostředky mých pomocníků a následovníků, poněvadž tito křesťanští mniši (a tak dále) jsou mými poddanými a „Lidem pod mou zodpovědností“. A já je osvobozuji od placení Ochranné daně, která by byla pro ně příliš vysoká. Budou platit jen to, co se rozhodnou platit dobrovolně. Nikdo nesmí vyhnět mnichy z jejich klášterů, nikdo nebude bránit modlícím se, aby se modlili na místě modlitby: stejně tak poutník nebude mít překážek na své pouti. Kostely a místa modliteb nebudou ani zrušeny ani poškozovány. Žádný majetek církve movitý či nemovitý, nebude zabrán nebo použit ke stavbě mešity či soukromého domu žádného muslima. Kdokoliv by to přesto učinil, stal by se nepřítelem Boha a jeho Proroka.

Ani daň Džizjah ani pokuta nebude uvalena na mnichy, kněze nebo (jejich) věřící.

Já jsem jejich protektor, ať už žijí na zemi či vodě, na východě nebo na západě, na severu nebo na jihu. Jsem za ně zodpovědný a slibuji jim ochranu před všemi neblahými věcmi. Také ten, kdo je poustevníkem, nebo kdo slouží Bohu na horách či Svatých místech, nebude platit zemědělskou daň a nebude mezi nimi rozdílu v dělení, poněvadž takový je zvyk jejich náboženství a bude jim pomáháno a když úroda je svezena, bude měřeno spravedlivě.

A těm majitelům půdy a obchodníkům, ať jsou to boháčové nebo ne, bude vyměřen jen obvyklý poplatek. Nebude jim tedy ukládáno příliš velké břemeno. Jestliže s nimi přijdete do sporu, nehádejte se s nimi, argumentujte slušným způsobem. Jednejte s nimi velkoryse a pomáhejte jim překonat všechny obtíže.

Muslim, který má nebo bude mít službou, která je křesťankou, musí splnit její přání týkající se jejího náboženství a je jeho povinností dovolit jí docházet k jejím modlitbám do míst, kde se tyto modlitby konají. Žádný muslim nesmí být překážkou jejího náboženství (plnění náboženských povinností).

Ten, kdo by se protivil této Smlouvě a jednal proti jejím článkům, stal by se hříšníkem porušujícím tuto Úmluvu Boha a jeho Proroka.

A všichni tito, co jsou pod mou zodpovědností dostanou pomoc při přestavbách a obnovách svých míst modliteb a Svatých míst a tato pomoc bude považována za pomoc pro jejich náboženství ve smyslu této Smlouvy.

Nebudou povinni bojovat. Bojování je povinností muslimů, aby ochránili ty, kterýchžto se tato smlouva týká, před jejich nepřáteli.

Muslimové nesmějí porušit tuto Úmluvu až do doby Posledního soudu, kdy tento svět skončí.

Ali, syn Abú Taliba sepsal tuto Smlouvu v Masdžid Annabí vlastní rukou a jedna kopie, zpečetěná prstenem Prorokovým byla uschována v Úřadě státního pokladu. Požehnutí Boží tomu, kdo jedná v duchu této Smlouvy.

Tento dokument byl v držení mnichů na hoře Sinaj až do roku 1517, kdy sultán Selim tento originál vzal do úschovy v Istanbulu a dal mnichům ověřenou kopii.

V roce 1937 arcibiskup z hory Sinaj v žádosti Egyptské vládě se na tento dokument odvolával, říká: „Mezi jiným, Prorok nařídil všem muslimům, aby ochraňovali náš fád proti agresi, a to vnější i vnitřní.“

Kéž tento dokument otevře oči lidem dobré vůle!

*přeložil Dr. Yahya Omar Málek,
Kambah, Austrálie*

K názoru Ahmada Al-Hamdaniho a Dr. Nidala Saleha o dělení dědictví v Islámu

---

Především Děkuji bratru profesoru Šilhavému za mnoho i za to, že mi posílá do Egypta časopis Hlas. V čísle 7–12 Hlasu jsem četl článek Dr. Nidala Saleha s názvem „Ahmad Abou-saleh Al-hamdání. Dr. Nidal Saleh“. V úvodu článku říká autor: „Bratr Ahmad Al-hamdání napsal dopis v arabštině bratru Šilhavému. Vyjadřuje v něm svůj názor na postavení žen v Islámu a prosil o jeho vydání v Hlase. Profesor Šilhavý poslal dopis některým našim bratrům, aby dopis přeložili do češtiny. Dopis bohužel byl vrácen pod záminkou, že obsahuje protiislámské myšlenky, které neměly být vydány v Hlase. Takové a podobné myšlenky prý mohou poškodit obraz Islámu před zdejší veřejností a brát informace uveřejněné v muslimském časopise jako zaručeně správné a korespondující s všeobecně uznávanými názory.“ Dr. Saleh pak zkrátil hlavní myšlenky Hamdáního dopisu ve čtyřech bodech, podrobně uvedl svůj názor, který se naprosto shoduje s názorem pana Hamdáního, a řekl: „Podle mého skromného názoru jsem nenašel v Hamdáního dopise nic protiislámského, naopak, vidím, že jeho myšlenky jsou v souladu s Islámem.“ Nejdůležitější z myšlenek pana Hamdáního je myšlenka, obsažená v bodě č. 2. V tomto bodě vidíme, že pan Hamdání – i Dr. Saleh ve svém článku – nesusouhlasí s islámským způsobem dělení dědictví mezi ženami a muži, tj. dát mužovi podíl rovný podílu dvou žen. Jako svou argumentaci uvádí, že:

1) dělení dědictví mezi mužem a ženou patří k zákonům, které se týkají života lidí a které se musí měnit s dobou a se změnou historických podmínek. Jako příklad uvádí, že druhý chalífa Omar bni l-Chattáb změnil „muslimské zákony“, aby vyhověly novým podmínkám.

2) Islám, když dal mužovi dvojnásobek toho, co ženě, vycházel ze sociálních podmínek této doby, že v této době byl muž živitelem rodiny a žena se starala o domácnost, kdežto žena dneška pracuje a v mnohých islámských státech obsazuje nejvyšší státní posty, jako např. členky parlamentu, ministerská křesla a dokonce vede vládu.

Z toho uvedeného ve druhém bodě nebylo nám přesně a výslovně jasné, jak – podle názoru pana Hamdáního – má dědictví být děleno mezi mužem a ženou: zda žena má právo na podíl větší než podíl muže (snad protože nejen se stará o domácnost a vychovává děti, ale i chodí – jako muž – do práce), nebo aby dědila rovným dílem s mužem. Zpřesnil to ve svém článku Dr. Saleh s uvedením stejného odůvodnění a dále řekl: „Dnes v mnohých islámských státech postavení žen se změnilo a žena společně s mužem živí rodinu a není vůbec proti Islámu, aby dědila rovným dílem s mužem, což některé islámské státy nařizovaly částečně, jako např. Sýrie, nebo kompletně, jako Tunís.“

Přihlédneme-li pozorně ke článku Dr. Saleha, vidíme, že článek postavil nás před tyto fakty:

1) dopis pana Hamdáního způsobil spor mezi Araby, kteří jej přečetli, a rozdělil je (z hlediska názorů) na dvě protikladné strany;

2) argumentace první strany není v článku uvedena. Proto nevíme, oč se opírala, ani čím se řídila;

3) druhou stranu tvoří pan Hamdání a Dr. Saleh. Jejich argumentace – jako souhrn jasných důkazů uvedených v článku – není ani dostatečná ani nezvratná, neboť nemůže obstát před kritikou, např.:

a) je to pravda, že islámský způsob dělení dědictví je jeden ze zákonů, týkajících se života lidí, ale není pravda – a je proti Islámu – říci, že se tento zákon musí měnit s dobou a se změnou historických podmínek (viz. dále);

b) uvést – jako příklad – že druhý chalífa Omar změnil (je-li to pravda) „muslimské zákony“, aby vyhověly novým podmínkám, není dostatečné, protože nevíme:

1) co pan Hamdání měl na mysli adjektivem „muslimské“ ve výrazu „muslimské zákony“. Jinak řečeno nevíme, kdo původně stanovil ty staré „muslimské zákony“: Byl to Bůh, nebo prorok Muhammad (NMBŽ), či muslimové sami?;

2) jak si Omar dovolil změnit „muslimské zákony“? Oč z Koránu, či ze sunny se přitom opíral a čím z nich se řídil, nebo se řídil subjektivním názorem (svým, či názorem někoho jiného z muslimů?);

3) jaké konkrétně byly ty podmínky, kterých se týkaly ty staré „muslimské zákony“, a jaké konkrétně byly nové podmínky, které vyžadovaly, aby Omar změnil staré „muslimské zákony“? (Mimoходом prorok (NMBŽ) zemřel roku 10. hidžrijja – 632 n. l.; první chalífa Abú-Bakr roku 13. hidžrijja – 634 n. l.; Omar roku 23 hidž. – 644 n. l.);

c) je to pravda, že v této době byl muž živitelem rodiny, ale říci, že to bylo důvodem takového způsobu dělení dědictví, je mylné, a to z následujících faktů (nesouhlasí-li pan Hamdání a Dr. Saleh – nebo někdo jiný – s tím, co tu uvádíme, nechť se s tím obrátí k Náboženskoprávní komici na Al-Azharu v Egyptě, nebo k muftím v Saudské Arábii).

1) v Islámu od Muhammada (NMBŽ) až do konce světa manžel je povinen živit svou rodinu, kdežto jeho manželka povinná není (srov. 4:34 „Muži jsou poručníky žen proto, že Bůh dal přednost jednomu z nich (tj. mužům) před druhými (tj. ženami) a pro výdaje, které oni činí pro ně (tj. pro výživu žen) ze svého jmění.“);

2) nemůže-li manžel živit svou rodinu, manželka má v tom případě právo žádat o rozvod, i když manželka je bohatší než její manžel;

3) Bůh v Koránu dává muži podíl rovný podílu dvou žen proto, že muž je povinen dát ženě před manželstvím „mahr“ (věno) a musí ji živit po uzavření manželství;

d) kterou ženu mají pan Hamdání a Dr. Saleh na mysli, aby dědila rovným dílem s mužem? Ženy – z hlediska příbuzenských (popř. rodinných) poměrů – jsou různé. Například žena, která je dcera zemřelého otce (ať je dítě nebo dospělá dívka či vdaná žena); žena, která je manželka zemřelého manžela; žena, která je matka zemřelého syna nebo zemřelé dcery; žena, která je sestra zemřelého bratra nebo zemřelé sestry, atd. Mají oba bratři tedy na mysli jakoukoliv z těchto žen nebo jednu konkrétní? A kterou?;

e) řekl Dr. Saleh, že dnes některé islámské státy nařizovaly, aby žena dědila rovným dílem s mužem, např. Sýrie částečně, a Tunís kompletně. Ale (je-li to pravda) neřekl nám, čím z Koránu nebo ze sunny se zmíněné státy řídily? Či se řídily lidsky ustanoveným zákonem?;

f) také řekl, že v Koránu najdeme hodně příkladů, jak zákony a nařízení se postupně měnily podle nových podmínek, a mezi příklady uvedl „otázky dědictví“, ale neřekl nám, jak se „otázky dědictví“ postupně měnily, zvláště že tyto „otázky“ jsou hlavním tématem jeho článku.

Z toho všeho vidíme, že argumentace dvou bratrů není dostatečná, ani nezvratná, zvláště že oba bratři nezvolili správný postup, kterému Bůh nás naučil ve Svě Knize, v Koránu. Tento postup se řídí zásadou, kterou vyjadřuje 59. verš ve čtvrté sůře „Ženy“: „Vy, kteří jste uvěřili, buďte poslušni Boha a buďte poslušni posla a těch, jimž je dána autorita mezi vámi! Neshodnete-li se tedy v něčem, obraťte se s tím k Bohu a poslu, věříte-li v Boha a den poslední: to bude nejlepší a cestou k dohodě nejsprávnější.“

Proto obrátíme-li se s otázkou dělení dědictví v Islámu k Bohu, zjistíme, že Bůh ji podrobně probírá ve čtvrté sůře ve verších č. 7 – 14, 19, 33, 127, 176. Na názor těch, které reprezentují pan Hamdání a Dr. Saleh, odpovídá Bůh ve verších č. 7, 11, 12, 13, 14. V sedmém verši Bůh říká, že nejen muži, ale

i ženy mají podíl z dědictví, co zanechali rodiče a příbuzní. Tento podíl Bůh charakterizuje na konci verše dvouslovným výrazem „nasiban mafrúdan“, který se skládá ze substantiva „nasiban“ (= podíl) a adjektiva „mafrúdan“. Toto adjektivum je odvozené od trpného přčestí slovesa „farada“, jehož význam (ve Slovníku Al-Wasít, Egypt. akademie arabského jazyka, str. 708) je: „qad-dara wa awfaba“. To znamená, že význam arabského slovesa „farada“ zahrnuje významy dvou arabských sloves dohromady. „Qaddara“ znamená „určit nějakou věc a její míru (výši, rozsah)“; „wa“ je spojka (= a); „avgaba“ znamená: „uložit komu tuto věc a její míru (výši, rozsah) za povinnost“. Adjektivum „mafrúdan“ znamená tedy: „určený a povinný“. Z toho vyplývá, že ten, kdo určil zmíněný podíl a uložil jej muslimům za povinnost, je jedině Bůh. I důkaz toho Bůh výslovně uvádí v 11. verši tříslavným výrazem „fáridatan mina Lláhi“ (viz dále: 2) e)).

Čteme-li pozorně čtyři verše č. 11 – 14, vidím, že:

1) Bůh začíná 11. verš větou, jejíž prvním slovem je sloveso „júsíqum“ (= přikazuje vám). Překlad této věty je: „Přikazuje vám Bůh ohledně dětí vašich: hochu náleží podíl rovný podílu dvou děvčat.“ (Mimo chodem dvě arabská substantiva „dakar – untá“ nemají ekvivalenty úplné v češtině, proto se různě – a podle kontextu – překládají: hoch – děvče; syn – dcera; muž – žena; dítě mužského pohlaví – dítě ženského pohlaví; nebo hovor mužský – ženský);

2) Bůh končí 12. verš (před: „a Bůh je Vševedoucí, Shovívavý“) jmenovou větou: „wasijjatan mina Lláhi“, jejíž překlad je: „Toto je přikaz od Boha. První slovo v této větě je substantivum „wasijjatan“ (= přikaz), což je odvozeno od slovesa „júsíqum“ (přikazuje vám), které je prvním slovem v 11. verši.

Pozorujeme-li pečlivě tato dvě slova (júsíqum – wasijjatan) a jak Bůh je umístil ve dvou verších, nelze nám tedy zapírat tyto fakty:

a) Bůh chtěl nám říci, že vše, co je uvedeno mezi začátkem 11. verše a koncem 12. verše, je náplň přikazu Jeho;

b) náplň přikazu Jeho tvoří zmíněné podíly dědiců;

c) různost podílů dědiců je jedině podmíněná růzností pohlaví dědiců, nikoliv změnou jakýchkoliv jiných podmínek (dobových, historických, sociálních, ekonomických, apod.) Z toho vyplývá, že Bůh bere tyto podíly jako zákony nezměnitelné a vždy platné od doby proroka Muhammada (NMBŽ) až do konce světa;

d) v čele těchto nezměnitelných zákonů je zákon, kdy mezi dětmi – jako dědici zemřelého otce nebo zemřelé matky – je aspoň

jeden muž: „hochu náleží podíl rovný podílu dvou děvčat“;

e) dokazuje také nezměnitelnost těch podílů i jmenová věta: „fáridatan mina Lláhi“, kterou Bůh uvádí před koncem 11. verše. První slovo v této větě je substantivum „fáridatan“, odvozené od slovesa „farada“, o jehož významu jsme již mluvili u 7. verše. Překlad této věty tedy je: „Toto je povinnost určená (nebo: uložená) od Boha“;

3) protože Bůh zná člověka nesmírně lépe než, jak člověk sebe zná, podává nám v 13. a 14. verši další důkazy nezměnitelnosti těch podílů. Tyto důkazy jsou:

a) začátek 13. verše je: „tilka hudúdu Lláhi“, což znamená: „Tyto jsou meze ustanovené od Boha“. V této větě vidíme, že Bůh bere všechny podíly dědiců, uvedené v 11. a 12. verši za „meze Svě“, a v tom je napomenutí i varování;

b) následuje tu větu odměna toho, kdo bude poslušen Boha a posla Jeho: „tomu Bůh dá vstoupit do zahrad, pod nimiž řeky tekou a v nichž bude věčně přebývat: a to je úspěch nesmírný.“;

c) v 14. verši vidíme, jaký bude konec toho, kdo změní podíly uvedené v 11. a 12. verši: „A kdo neposlechne Boha a posla Jeho přestoupí meze Jeho, toho uvrhne (Bůh) do ohně, v němž bude přebývat věčně a pro něj připraven je trest potupný.“

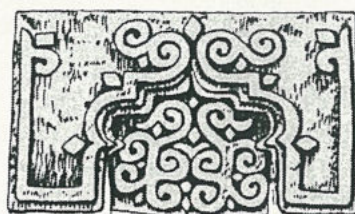
Na konci článku bych chtěl zdůraznit další fakta:

1. Nesmíme zapomenout na holou pravdu, že veškerý majetek na světě patří jedině Bohu (srov. na mnoha místech v Koránu: „Bohu náleží vše, co na nebesích je i na zemi“). Proto Bůh je Ten Jediný, Kdož dělí svůj majetek mezi lidmi i mezi dědici, jak chce, zvláště že člověk přišel na svět bez majetku a odejde také bez majetku.

2. Muslimové (zvláště Arabové), žijící v cizině, mají i za úkol odrážet Islám správně. Proto nesmí žádný z nich dovolit si mluvit o jakékoliv islámské otázce beze správného dědění, bojí-li se Boha a dne posledního.

3. Z myšlenek, uvedených v článku Dr. Saleha, jsme mluvili o té, jež byla – podle našeho názoru – nejdůležitější, i když by bylo třeba o ostatních mluvit.

prof. Dr. Abdul-Sattar El-Shabrawi, CSc.

Láska k Bohu Nejvyššímu Nejvznešenějšímu

Láska k Bohu je základem monotheismu, víry v jediného Boha. Její zdokonalení pomáhá člověku pochopit dokonalost a úplnost Boží jednosti. Naproti tomu nedostatečná a neúplná láska k Bohu zapřičiňuje nepochopení Boží jednosti a v mysli dotyčného ubírá na jejím významu.

Bůh slíbil potrestání každému, kdo upřednostňuje lásku k penězům, obchodu, rodičům či příbuzným před Bohem Vzneseným.

Korán, súra Pokání, verš 24:

Rci: „Jsou-li vám vaši otcové, vaši synové, vaši bratři, vaše manželky, váš rod a jmění, které jste získali, a obchod, jehož úpadku se obáváte, a příbytky vaše, v nichž zalíbení máte, milejší než Bůh a Jeho posel a ti kdož na cestě Jeho bojují, tedy počkejte, až Bůh přijde se Svým rozhodnutím. A Bůh nevede cestou správnou lid hanebníků.“

V hadíthu stojí: Kdo miluje kvůli Bohu, nenávidí kvůli Bohu, dává kvůli Bohu a zakazuje kvůli Bohu, ten již dovršil svou víru.

A ve správném hadíthu od Anase, nechť v něm Bůh naleznе zalíbení: Posel Boží, nechť mu Bůh žehná, řekl: Tři vlastnosti jsou znakem pravé víry a ten, kdo jich dosáhne může okusit slast víry. Jsou to: Láska k Bohu a Jeho poslu nadevše, zbožná láska k bližnímu (láska, kterou člověk projevuje druhému kvůli Bohu) a odpor a nechuť k návratu do doby bezvěrctví, z které člověka vyvedl Bůh, musí být tak silná jako když se člověk brání vhození do ohně.

Imám Nawawí, Bůh mu žehnej, vysvětluje význam slova slast víry jako ochutnání požitku z poslušnosti Boha, trpělivosti při nesnázích a těžkostech a schopnost dát přednost jiným před sebou i kdyby sám měl nedostatek. Dále Imám Nawawí dodává, že lásku k Bohu služebník vyjadřuje svou poslušností a zanecháním zavrženého, a toho co se přiči Bohu.

A totéž je i s láskou k Poslu Božímu, nechť mu Bůh žehná.

Srdce člověka milujícího Boha je vždy naplněno hojným vzpomínáním a vzýváním Boha a bohabojným vykonáváním všech náboženských povinností. Když hovoří, tak se spoléhá na Boha, když s někým rozprávíte oslavuje Jeho vznešené Jméno, když se pohybuje, tak v souladu s božím přikázáním a když mlčí, chválí v duchu Boha. Takovýto člověk je vždy a za všech okolností s Bohem.

A do třetice se láskou k Bohu rozumí též láska k vyjádření Boží jednosti, láska

ke slově: Není boha kromě Boha a pochopení toho co vyžadují, což znamená věřit v Jediného Boha a nepřidružovat k němu nikoho a nic.

A dále lásku k Bohu dokážeme tím, že budeme milovat všechny věřící a nenávidět modloslužebníky a ty co jsou v bludu.

Korán, súra Kráva, verš 165:

Jsou mezi lidmi někteří, kdož berou si vedle Boha jiné, jemu na úroveň postavené, a které milují, jako milují Boha. Avšak ti, kdož uvěřili, ti v lásce své k Bohu jsou silnější.

Imám Ibn al-Qajim, Bůh mu žehnej, definoval lásku těch jež jsou slabí ve víře takto: „Bůh nás zpravil o těch, kteří milují něco nebo někoho stejnou mírou jako milují Boha jako ty, kdož si berou vedle Boha jiné, jemu na úroveň postavené a které milují jako milují Boha.“

Většina obyvatel zemského povrchu dává na úroveň lásky k Bohu jiné a zveličuje jejich význam před Bohem a mnohdy jim dává dokonce přednost neuvědomujíc si své chování. Ačkoliv na první pohled neškodná náklonnost pozemským cílům sice není modloslužebnictví, největší z možných hříchů, ale Bůh tuto špatnou vlastnost lidí rozhodně nenechá bez povšimnutí. Opravdoví věřící jsou ve své lásce k Bohu silnější než Ti, kteří dávají přednost před Bohem svým ideálům a pozemským cílům, kariéře a slávě. A že je to pravda dokazuje každodenní realita. Stačí se rozhlédnout kolem sebe – spěch a slepé následování vlastního pohodlí a svých vášní, ale obdivovatelé těchto vášní nakonec, v Den soudný, stanou před Stvořitelem, tak jako každý, a budou se ze své lásky k tomuto světu zpovídat. Proč upřednostňovali tento svět před Bohem?, a co odpoví? .....???

První z hlavních znaků lásky služebníka k jeho Pánu je dát přednost všemu co miluje právě kvůli Němu i když to není jeho vlastní přání. např. dát přednost bratru muslimovi před svým nevěřícím bytí pokrevním bratrem.

Korán, súra Zkoušená, verš 3:

Nebudou vám k užítku ani vaši pokrevní příbuzní, ani vaše děti a v den zmrtných-vstání Bůh mezi vámi rozhodne, Bůh přece jasně zří vše, co děláte.

Rovněž také cítit odpor ke všemu k čemu cítí odpor Bůh, i když by to mohlo být předmětem vášně. Např. Rád se člověk účastní různých oslav jako jsou narozeniny, svatby, svátky atd., ale pokud se na takové

výchto veselých pije alkohol, je to Bohu odporné, protože Bůh alkohol zakázal, a ne pouze jeho požití, ale také přítomnost v místech, kde se stáčí, pije nebo prodává. Muslim, který se nezúčastní tohoto veselí právě kvůli alkoholu, dělá to kvůli Bohu a to je správné.

Tento znak, jinak řečeno za každou cenu býti s Bohem, svědčí o úplné dokonalosti lásky a pokory Nejvyššímu. O těch, kdo si nevzali za vášeň svou Boha, ale své idoly, se Bůh vyjádřil takto:

Korán, súra Klečící, verš 23:

Co soudíš o tom, jenž učinil si božstvem svým svou vášeň a jemuž Bůh dal vědomě zbloudit a zapečetil sluch i srdce jeho a zastřel zrak jeho rouškou Kdo povede jej kromě Boha správnou cestou? Což se nevzpamatují?

Druhý znak lásky k Bohu je láska k Jeho poslu, nechť mu Bůh žehná. Následování Poslova příkladu, jít v Prorokových slépějích a snažit se dosáhnout stejného cíle jako on – zalíbení u Boha, varovat se všeho, čeho nařídil vyvarovat se Prorok a dělat jak jen moci vše co Prorok nařídil dělat.

Muhammad, nechť mu Bůh žehná, si své počínání nikdy nevymýšlel, ale vždy jednal v souladu s Božím rozhodnutím.

Bůh vznešený řekl:

Korán, súra Rod Imránův, verše 31–32:

Rci: „Milujete-li Boha, pak mne následujte a Bůh vás za to bude milovat a odpustí vám viny vaše, vždyť Bůh je odpouštějící, slitovný.“

Korán, súra Hvězda, verše 1–7:

Při hvězdě padající Váš druh nebloudí, ani nebyl sveden, ani nehovoří z vlastního popudu svého. Je to vnuknutí pouze, jež bylo mu vnuknuto, jemuž naučil jej silný mocí, silou vládnoucí, a vzpřímeně se tyčil, zatímco na nejvyšším obzoru byl.

článek byl převzat z jemenských islámských novin

As-Sahwa a volně přeložen

12. 4. 1999

Praha

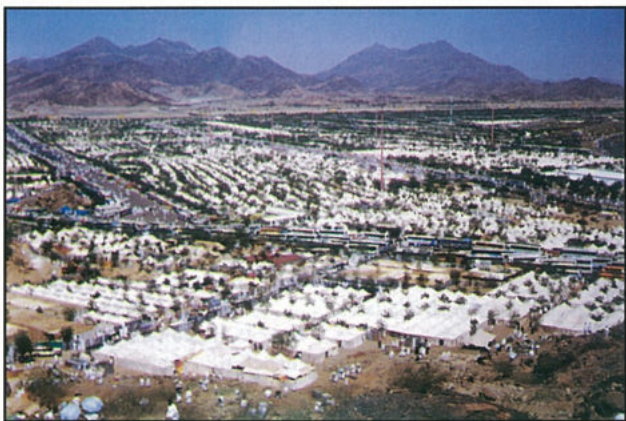
Irena Nykodymová

Konference „Islám, kultura a vedení“ v Mekce, spojená s vykonáním Svaté pouti

Světová organizace pro muslimskou mládež (WAMY), konkrétně její sekce zaměřená na Východní Evropu, organizovala v březnu letošního roku konferenci pod názvem „Islám,

přímo do asi 70 km vzdálené Mekky. Všichni účastníci byli ubytováni v rozsáhlém objektu na okraji Mekky, který se nazývá Qasr Džabal an-Núr, kde probíhaly i přednášky a stravování.

Část stanového města na planině Arafát

kultura a vedení“. Konala se v samém srdci muslimského světa, v Mekce, a byla načasovaná tak, aby po jejím skončení mohli její účastníci vykonat Svatou pouť – hadždž.

Konference se účastnily málo početné delegace muslimů z České republiky, Slovenska, Polska, Maďarska, Řecka, dále početnější skupiny z Bulharska a Rumunska a nejvíce účastníků přijelo z Bosny, Albánie, Kosova a Makedonie. Naše skupinka se letecky přepravila do saudsko-arabského přímořského města Džiddy. Na letišti nás již čekali zástupci WAMY a převezli nás

Účastníci byli rozděleni do několika skupin, ve kterých denně probíhaly přednášky na různá témata. Přednášejícími byli vesměs profesori z islámských universit v Rijádu, Medíně a Mekce. Nedílnou součástí konference byly i besedy, na kterých zástupci každé zúčastněné země postupně informovali o situaci v jednotlivých státech, o svých problémech a plánech. O konferenci projevil zájem arabský rozhlas, který pro stanici „Al-Korán al-ka-rím“ natáčel rozhovor i se zástupcem naší skupiny, vesměs o situaci kolem islámu v České

Část údolí Miná – po skončení kamenování na horní úrovni scházejí poutníci z rampy do svých stanů nebo zpět do Mekky

Zástupci české a slovenské skupiny hovoří k účastníkům konference

republice. Velice zajímavé bylo setkání a beseda s imámem mešity Al Harám, šejchem Abdarrahmánem Sudajským. Volný čas během prvních dvou týdnů v Mekce jsme se samozřejmě snažili využít mimo jiné i k návštěvám mešity Al Harám.

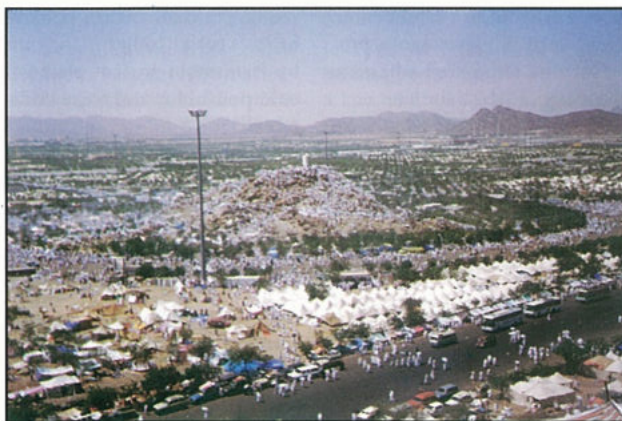
Náš pobyt v Mekce vyvrcholil vlastní poutí. Ještě před tím jsme si spolu s bratry ze Slovenska taxíkem projeli trasu mezi Mekkou, údolím Miná, Muzdalifou a planinou Arafát. Na Arafátu jsme vyšplhali i na pahorek Džabal ar-rahma a bylo velice zajímavé vidět planinu klidnou, bez stanů

na vykonání vlastní Velké pouti. Obětování zvířete je povinné.

2. Qirán – provádí se Malá i Velká pouť současně, ihrám se nesvléká. Oběť je povinná.
3. Ifrád – provádí se jen samotný hadždž bez Malé pouti. Pokud poutník chce, může umru vykonat po skončení hadždže. Obětování zvířete při hadždži ifrád není povinné.

Základní pilíře hadždže jsou čtyři:

1. Ihrám (spolu s vyslovením záměru vykonat pouť).
2. Stání na planině Arafát v daný den.

Planina Arafát 9. Džál-hidždža – v popředí pahorek Džabal ar-Rahma, vzadu mešita Nonura

a vylidněnou, která jakoby čekala na příliv několika milionů poutníků.

Zopakujme si jen stručně hlavní zásady, týkající se konání hadždže. Hadždž je jedním z pěti pilířů Islámu a je povinný pro každého muslima, který je dospělý, duševně zdravý a má na jeho vykonání dostatek finančních prostředků.

Způsoby konání hadždže jsou tři:

1. Mutomatoa – poutník si v určeném místě (zvaném míqát) oblékne ihrám, provede Malou pouť (umru), pak si svlékne ihrám, a znovu si ho obléká

3. Tawáf al-hadždž (sedminásobné obcházení Kaaby).

4. Sai al-hadždž (sedminásobný přesun mezi pahorky Safá a Marwa). Bez splnění jediného z těchto pilířů hadždž není platná.

Povinnosti hadždže je sedm:

1. Vstoupení do stavu ihrámu v určeném místě (závisí na tom, z kterého směru na pouť přijíždíme).
2. Stání na planině Arafat přes západ slunce.
3. Nocování na Muzdalifě, po tzv. dni Arafátu, kterým je 9. den měsíce Džál-hidždža.
4. Nocování v údolí Miná nej-

méně po 2 noci následující po Velkém svátku, kterým je 10. Dzú-1-hidždža. Podle sunny Prorok nocoval v údolí Miná i třetí noc po Velkém svátku.

5. Symbolické kamenování satana v údolí Miná. 10. Dzú-1-hidždža házejí poutníci 7 kamínků na největší sloup, 11., 12. a případně 13. Dzú-1-hidždža vždy po 7 kamínkách na každý ze tří sloupů.

6. Zkrácení nebo vyholení vlasů (pro muže), odstříhnutí pramínku vlasů (pro ženy).

7. Tawáf al-wadaa, tj. sedmkrát

držení několika pravidel a zákazů. Mezi ty patří zákaz stříhání vlasů a nehtů, zákaz používání parfémů, muži si na sebe nesmějí oblékat nic šitého a nesmějí mít zakrytou hlavu, je zakázán pohlavní styk i jakýkoliv jiný sexuální kontakt s osobou druhého pohlaví, nesmí se ženit a vdávat, a nikdo nesmí zabíjet nic živého. Při porušení některého z těchto bodů je nutné obětovat ovci, a pokud na ni poutník nemá, musí držet 10 dní půst (3 dny během pouti a 7 dní doma po jejím skončení), nebo nasytit 6 lidí hlavním jídlem.

Pohled zvenčí na úsek mezi Safá a Marwa

obejít Kaabu na rozloučenou. Není časově vymezeno a provádí se až těsně před odjezdem z Mekky.

Těchto sedm povinností musí být rovněž splněno, aby byl hadždž dokonalý. Pokud někdo některou z nich vědomě nesplní, musí za každé nesplnění vykonat oběť a maso z ní rozdělit chudým.

Stav ihrámu (zasvěcení), neznamená jen poutnický oděv, kterým jsou dva kusy nesešité bílé látky (platí jen pro muže, ženy mají během pouti normální islámský oděv) a který se nazývá také ihrám, ale i do-

Jedině porušení zákazu pohlavního styku během ihrámu by znamenalo zrušení platnosti celé pouti bez možnosti odčinění. Doporučuje se chovat se co nejvíce ohleduplně k ostatním poutníkům a nehádat se. Je povoleno mít šitou obuv, ale musí být otevřená (např. sandály), můžeme se chránit před sluncem slunečníkem, mít na sobě opasek s šitými kapsami na doklady a peníze, nosit brýle proti slunci, hodinky, prsteny apod.

Ze tří způsobů konání pouti jsme zvolil mutomatoa, který je nejvíce praktikovaný

Poutníci v údolí Miná kamenují jeden z pilířů, který symbolizuje satana

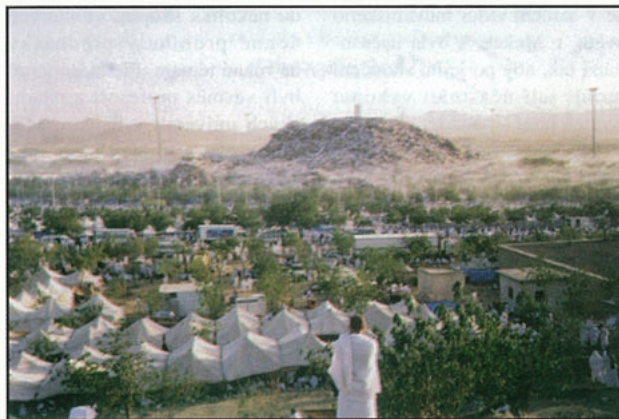
Pohled na mešitu Al Harám z přilehlé ulice

a doporučovaný. Před popisem obřadů vlastního hadždže chci podotknout, že v tomto článku popíši jeho průběh jen stručně a bez vysvětlování a odkáži čtenáře na Hlas číslo 4-6 z června loňského roku, kde jsem pouf popsal podrobněji. Tehdy se sice jednalo o tzv. hadždž ifrád (což je samotná Velká pouť bez umru), ale rozdíl mezi nimi jsou z obou článků patrné.

Jelikož jsme již před zahájením pouti pobývali v Mekce, postupovali jsme jako obyvatelé Mekky. Vysprchovaní a oděni již v poutnickém šatu jsme od-

Zamzam. Dalším krokem Malé pouti je tzv. sai, sedminásobný přesun mezi pahorky Safá a Marwa. Ostříháním vlasů (platí jen pro muže) končí obřady Malé pouti v rámci hadždž mutomatoa a poutníci se převlékají z ihrámu do civilního oděvu. Umra má obecně tři pilíře – ihrám, tawáf a sai.

Tím jsme měli za sebou umru v rámci hadždž mutomatoa. Po několika dnech, když nadešel 8. den měsíce Dzú-1-hidždža, jsme si oblékali ihrám znovu. Tentokrát již nebylo třeba nikam odjíždět. Kdo potřeboval, ostříhal si nehty, při-

Džabal ar-Rahma obležený poutníky ve svitu zapadajícího slunce

jeli asi 70 km od Mekky k oáze Taif. Tam jsme vyslovili záměr vykonat umru v rámci hadždž mutomatoa. Od této chvíle jsme byli ve stavu ihrámu (zasvěcení).

Od mešity poblíž oázy Taif jsme jeli zpět do Mekky přímo do mešity Al Harám. Cestou jsme recitovali tzv. talbiah (Labbajk Alláhuma labbajk, labbajk lá šaríka laka labbajk). V mešitě Al Harám jsme vykonali tawáf (sedminásobné obcházení svatyně Kaaby), provedli modlitbu za Ibráhímovým kamenem a pili vodu z pramene

stříhl vlasy a vousy, pak jsme se osprchovali, vyslovili záměr vykonat pouf a odpoledne jsme se vydali do údolí Miná. Tuto i další noci strávené v údolí Miná jsme spali v pěkných stanech z nehořlavého materiálu a vybavených klimatizací. Takových je zde již většina. Přesto zdaleka nestačí pro všechny poutníky a mnohdy z nich spí pod širým nebem. Nocování v údolí Miná z 8. na 9. Dzú-1-hidždža nepatří mezi povinnosti, při jejichž nesplnění by se musela provést oběť navíc. Je to jen Prorokova tradice.

Kolem sedmé hodiny ráno po východu slunce odjíždíme z údolí Miná na planinu Arafát. Je devátý den měsíce Džú-1-hidždža. Případně-li den Arafátu na pátek, tak jako tomu bylo v tomto roce, hovoří se někdy o Al-hadždž al-kabír (Velký hadždž). Letos pro mě tento den znamenal opravdové vyvrcholení pouti. Byla to jedinečná příležitost dělat pokání, žádat Boha o odpuštění a cokoliv si přát. Po poledni se modlíme zkrácenou polední modlitbu a hned po ní zkrácenou odpolední modlitbu. Trávím tento den buď ve stanu nebo na procházce po ulicích tohoto stanového města, je hezké vylézt na jeden z asi dvou kopců, které jsou na planině a odkud je pěkný rozhled. Je dobré dát si pozor, aby člověk nezabloudil, protože pak se těžko hledá cesta zpátky. Přestože je teprve 26. března, je opravdu parný den a některé části planiny, především okolí pahorku Džabal ar-rahma, kde je nejvíce lidí, jsou ovlažovány rozstříkovaním jemného poprašku vody ze speciálních stožárů, což je velmi příjemné. Poprašek vody někdy není ani cítit, ale určitě významným způsobem zvlhčuje vzduch a snižuje přízemní teplotu.

Hned po západu slunce odjíždíme na Muzdalifu, kde vykonáme modlitbu po západu slunce a zkrácenou večerní modlitbu a po krátké procházce se ukládáme ke spánku. Nepodařilo se nám dospět až do rána, protože už velmi časně kolem nás začínají proudit poutníci směrem k údolí Miná. Proud poutníků (zde jsou to zrovna

vesměs Turci, kteří přijeli z německých měst) neustále sílí, až musíme vyklidit naše pozice u cesty, která je již nestačí pojmout. Po ranní modlitbě se také vydáváme do údolí Miná, přičemž stejně jako u každého jiného dosavadního přesunu recitujeme talbiah. Je 10. Džú-1-hidždža, kdy muslimové na celém světě začínají slavit Velký svátek. My provádíme kamenování poslední, velkého sloupu na samém konci údolí Miná sedmi kamínky a hned poté v dudu vyslovíme záměr vykonat obět. Za nás tentokrát vše potřebné ohledně oběti obstarají naši hostitelé. V posledních letech provedení oběti pro většinu poutníků vypadá tak, že zaplatí cenu obětního zvířete, za což dostanou zvláštní certifikát, a vyslovením úmyslu obět vykonat pro ně povinnost končí. Bylo by technicky i časově náročné, aby každý ze tří milionů poutníků sám prováděl obět. Za provedení obětí jsou pak zodpovědní určené lidé, maso se zpracuje na moderních linkách a posílá se do zemí, kde je nejvíce potřeba. Vracíme se domů, kde si ostříháme vlasy a můžeme si svléci íhrám. Po krátkém odpočinku a programu k oslavě Velkého svátku se večer vracíme opět do našich stanů v údolí Miná.

Ráno 11. Džú-1-hidždža jdeme zpět do Mekky a přesouváme se do mešity Al Harám, abychom vykonali další dva pilíře hadždže – tawáf al-ifáda (sedminásobné obcházení svatyně Kaaby, přičemž se začíná u Černého kamene) a sai, což je sedminá-

sobný přesun mezi pahorky Safá a Marwa, který začíná na pahorku Safá a měří celkem necelých 5 km. Odpoledne jsme šli opět do údolí Miná provést kamenování po sedmi kamíncích na každý ze tří sloupů, symbolizujících satana. Několik přístupových silnic mezi Mekkou a údolím Miná je ucpáno auty a autobusy, které jen pomalu popojíždějí, takže je rychlejší chodit pěšky. Noc trávíme opět v údolí Miná a 12. Džú-1-hidždža odpoledne nás čeká poslední kamenování všech tří sloupů. Tento den musíme opustit údolí Miná před západem slunce, jinak bychom zde museli strávit další noc a provést kamenování i třetí den po Velkém svátku. Většina poutníků se snaží telefonovat do svých domovů, takže všude u telefonních automatů a ústředěn se dělají fronty a mezinárodní linky jsou beznadějně přetíženy.

Nesmím zapomenout poznamenat, že letošní pouť do Mekky byla mimořádně vydařená, měla velmi hladký průběh a obešla se bez nehod. Nám zbývá do odletu zpět do Prahy jediný den, a proto bohužel nemůžeme spolu s ostatními výpravami, které se účastnily konference, odjet na 3 dny do Medíny. Po závěrečných nákupech plníme poslední povinnost pouti – tawáf al-wadaa, obcházení svatyně Kaaby na rozloučenou, naposledy pijeme z pramene Zamzam a přejeme si brzký návrat na tato místa, dá-li Bůh. Z Džiddy jsme se potom v pořádku vrátili přes Londýn do Prahy.

Vladimír Sáňka

Hora Džabal an-Núr

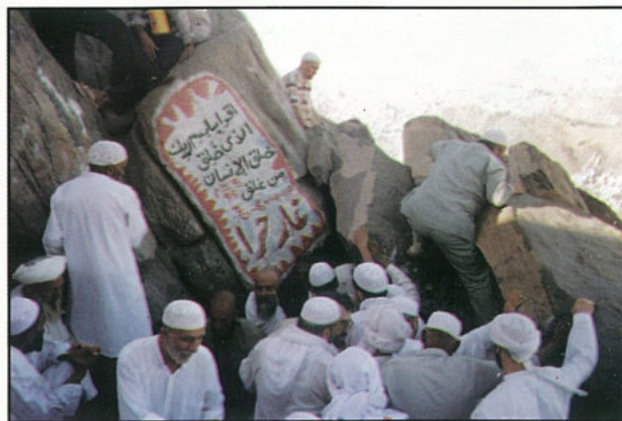
Celkový pohled na horu Džabal an-Núr

Pohled na Mekku z vrcholu Džabal an-Núr, v dálce jsou minarety mešity Al Harám

Skupinka muslimů z ČR, která se v březnu 1999 zúčastnila konference v Mekce pořádané organizací WAMY (World Assembly of Muslim Youth) pro zástupce muslimů z Východní Evropy a Balkánu, byla spolu s ostatními účastníky ubytovaná na okraji Mekky. Celá tato část Mekky se jmenuje čtvrť Džabal an-Núr a leží pod stejnojmennou horou. Hora Džabal an-Núr (v překladu to znamená Hora světla) je zmiňována již z počátků Muhammadova prorockého působení (nechť mu Bůh žehná). Téměř na vrcholku této hory se totiž nachází

jeskyně Al Hirá, kam Prorok každoročně chodil rozjímat a kde také roku 610 n. l. dostal první zjevení (první verše 96. kapitoly Koránu). Bydleli jsme jen pár set metrů od úpatí hory Džabal an-Núr a hned třetí den našeho pobytu v Mekce jsme ráno s úsvitem vyrazili na její vrchol. Je třeba připomenout, že výstup na tuto horu nijak nesouvisí s obřady hadždže, není ani součástí Prorokovy tradice a nelze ji považovat nebo doporučit jako něco žádoucího či bohublého. V toto smyslu hovoří i upozornění v několika jazycích na velké ceduli pod sa-

Vchod do jeskyně Al Hirá na vrcholu Džabal an-Núr

motnou horou. Výstup nám trvá necelou hodinu chůze do strmého svahu a těsně před východem slunce dosahujeme vrcholu hory. Naskytá se nám pěkný rozhled na hornatou krajinu, ve které je položena Mekka. Je zajímavé, že i v této hornaté krajině je z vrcholu Džabal an-Núr vidět přímo měšitu Al Harám se svatyní Kaabou, i když je vzdálená nejméně 6 km.

Samotná hora je tvořená komplexem vyvřelých a metamorfovaných hornin, patřících k velmi starým, archaickým horninám tohoto regionu, geologicky nazývaného arabský štít. Na celkovém snímku hory lze rozlišit vyvřelé horniny, tvořící její vrcholovou partii, které jsou odolnější vůči zvětrávání. Jelikož se jedná o krystalinikum, jeskyně Al Hirá není klasickou jeskyní, jaké

známe z krasových vápencových terénů. Byla vytvořena nasutím velkých bloků vyvřelých hornin. Pozoruhodné je to, že k tomu došlo téměř až na samotném vrcholku hory.

V době těsně před začátkem hadždže se k jeskyni Al Hirá chodí podívat mnoho poutníků a někdy se před ní tvoří fronta. Samotná jeskyně je totiž velmi malá, současně se do ní vejdu maximálně tři lidé. Na snímku jeskyně je vidět jednak nápis na bloku nad jejím vchodem (první verše súry 96), jednak v dálce za jeskyní špatně patrné obrysy minaretů měšity Al Harám. Právě v tomto místě spatřil Muhammad (nechť mu Bůh žehná) poprvé anděla Gabriela. Bylo to v měsíci ramadánu, podle křesťanského kalendáře se psal rok 610. Gabriel

Proroka tisknul a třikrát ho vyzýval, aby přednášel. Prorok vždy odpovídal, že neumí přednášet. Poté Gabriel řekl: „Přednášej ve jménu Pána svého, který stvořil, člověka z kapky přilnavé stvořil! Přednášej, vždyť Pán tvůj je nadmíru šedřý, ten, jenž naučil perem, naučil člověka, co ještě neznal.“ (Korán, 96:1–5, v překladu I. Hrbka). Tím bylo započato zjevování posledního Písma posledního z Božích poselů, které trvalo přes 22 let až do Prorokovy smrti roku 632. Korán se nám zachoval nezměněn do dnešních dní, protože sám Bůh ho před změnami ochránil („My zajisté připomenutí jsme seslali a dobře je umíme ochránit.“ – Korán 15:9) a zůstane správným vedením pro lidstvo až do Soudného dne.

Vladimír Sáňka

Před mikrofonem šejch Abd el-Wahid Pallavicini, Milano, Itálie

Dr. Amiri Janbek Khairi, Jordánsko (před mikrofonem), vpravo Dr. Nevzaz Astiöglu, Sivas, Turecko

Společný oběd. Zprava: Biskup Michael Fitzgerald, Vatikán; Dr. Smail Balić, Zwentendorf, Rakousko; prof. Dr. Angelika Hartmannová, Gießen; Kamil Estwaki Soleman, Vídeň; Boguslav R. Zagórski, Varšava

Zpráva o účasti na mezináboženské konferenci Biskupské akademie biskupství v Cáchách

Biskupská akademie biskupství v Cáchách pořádala od 13. do 16. května dvanácté forum v Leutherheide Nettetal na téma: Mezi střetem a spoluprací: Evropa a Islám. Po stránce finanční zajišťovala vše Nadace sv. Vojtěcha.

Program byl velmi obsažný, jednání začínalo vždy v 9.30 a končilo kolem 21. hod. s přestávkami na oběd, kávu a pro zachování času modliteb pro muslimy.

Dne 13. května po ubytovacích formalitách začal odpole-

Dipl. Ing. Chem. Hasan Özdoğan, předseda Islamische Unione v Německu s předsedou našeho Ústředí

Třetí zprava Gamal Al-Banna, islámský publicista, bratr Hassana Al-Banád, zakladatele „Bratrství Al-ichwán“

dní program přednáškou římsko-katolického biskupa Dr. Franjo Komarici z Banja Luky na téma: Velmi rozličné zkušenosti. Setkání Islámu s křesťanstvím v jižní Evropě. Úvodní přednáška nesvědčila o snaze autora o spolupráci. Autor vycházel ze stále se opakujících nepravd a polopravd o Islámu. Ukázalo se proto naprosto vhodným, že po každé přednášce byla okamžitě diskuse, kde přítomní muslimští učenci, hl. prof. Dr. Smail Balić i druzí uvedli nesprávné údaje na pravou míru. Pan biskup Komarica pak vysvětlil, že o mnoha věcech nebyl správně informován. Tento počátek jednání správně ukázal, že prvním předpokladem pro hledání spolupráce je dokonalá informovanost, správný výklad událostí a hlavně skutečná snaha o vysvětlující dialog.

Další přednášející prof. Dr. Johannes Lähnemann z Norimberku informoval o vývoji vztahů mezi křesťanstvím a Islámem v 19. a 20. století. Od počátku 19. století do konce 20. století se v obou náboženských směrech hlediska na vzájemné vztahy značně měnila a to v závislosti na hospodářských a politických poměrech.

Poslední přednáškou prvního dne setkání bylo vytváření vztahů Islámu vůči Západu od druhé světové války. Prof. Dr. Udo Steinbach z Hamburku srovnával klady a záporny hospodářského a politického vývoje na Západě s osvobozovacími a protikolonialistickými hnutími na Blízkém východě. Tato hnutí vycházela samozřejmě z náboženského základu Islámu, přijímala však nové prvky.

V pátek 14. května přednesl jako zahajovací proslav Dr. Andreas Bsteh thema Jednota a rozličnost nebo Budoucnost mezi střetem a výměnou kultur. Výměna patří k nejnuitnějším tajemství stvořeného života. Předpokládá, že z rozličnosti a mnohosti dá vzniknout jednotě. Odpor k výměně vytváří izolaci a to platí pro jednotlivé skupiny ve společnosti. Má-li se najít životní prostor pro všechny, musí tomu sloužit především výměna mezi náboženskými směry. To předpokládá dát druhému podnět, plně se druhému otevřít. Křesťansko-islámský vliv v celém světě, cíl se být povinen podobným

způsobem šířit poselství všem lidem, překonat ve svém nynějším vztahu konflikty minulosti a sdílet všeobecnou zodpovědnost za víru v Boha – přes všechny rozdíly.

Na přednášku pana Bsteha navazoval generální sekretář Abd al-Latif Conti z Milána: Úvaha o islámské jednotě a poznání božského zjevu. Rozdílnost mínění nemůže být důvodem naprosté negace druhého. Jako jednotlivé listy stromu svou činností slouží ku prospěchu celku.

Dr. Angelika Hartmannová z Gießenu předvedla obraz toho, co znamená Islám pro Evropana. „Islamizmus“ označuje stejné základní rysy chování, jako jiné fundamentalizmy: Mravní přísnost jako odmítavý cit „vůči jináčím“. Oproti fundamentalistům jiných náboženství jsou však islamisté otevřenější vůči technickým novinkám a netrvají na doslovném výkladu svých svatých Písem. Pod slovem reforma rozumějí však něco zcela jiného, než sekularisté v jejich zemích. Evropanům se zdají jejich reformy jako stále „včerejší“ a jako snaha připodobnit přítomnost ideálu „praislámu“.

Pátek byl zakončen přednáškou prof. Dr. Mehmeta Aydina z Izmiru. Obraz Evropy v očích islámských zemí. K všeobecnému pohledu u nejšířších vrstev se samozřejmě odráží předcházející koloniální útlak a nyní bezohledné využívání chudoby obyvatelstva a jeho maximální komerční využívání. Kulturní hodnoty Evropy jsou oceňovány vrstvou vzdělanců, ale ne vždy správně vykládány.

Sobota 15. května

Sarajevo, symbol a skutečnost křesťansko-muslimského spojení v Evropě. Prof. Franjo Topić a prof. Dr. Enes Karić, oba ze Sarajeva. Situace se stále zlepšuje, je vidět snahu na obou stranách na klidné spojení a obnovu vzájemných lidských vztahů. Ovšem na obou stranách lze u mládeže pozorovat radikálnější názory na vývoj, ale to jsou jen nepatrné výstrelky nevelkých skupin.

Odpolední přednášky zahájil rabín Dr. Tzvi Marx z Jeruzaléma, případně z Vughtu v Nizozemí. Vycházel ze společného základu pro všechna tři monoteistická nábo-

ženství, z učení Abraháma. To nutně vede k maximálnímu vzájemnému pochopení při zachování odlišnosti.

Prof. Dr. Urs Baumann z university v Tübingen dokládal totéž na příkladu muslimských menšin, hl. Turků v Německu a prof. Dr. Smail Balić z Zwentendorfu v Rakousku stejně, což ještě obohatil příklady z Bosny, Hercegoviny, Sandžaku a Rakouska.

V diskusi velmi výstižně doplňoval vše Dr. Nevzat Asikoglu z university v Sivasu (Turecko).

Neděle 16. května

Ranní program zahájil prof. Amar Haraba z departmentu pro vnitro-islámské vztahy Společnosti pro světově-islámské volání v Libyi z Tripolisu. Stručně informoval o práci na tomto úseku.

Dr. Khairi Janbek, zástupce prince Hasana z Jordánska z Ammánu kladl důraz na stále uvědomování si nároků Boha na člověka ve vzájemných vztazích, zvl. mezi muslimy a křesťany.

Biskup Michael Fitzgerald z Vatikánu (Pontificum consilium pro dialog inter religiones) promluvil o nejnovějších snahách přehodnotit křížové výpravy a inkvizici.

Protestantský biskup Rolf Koppe z Hannoveru velmi kladně hodnotil vzájemné vztahy mezi muslimy a protestanty v Německu.

Šejch Abd al-Wahid Pallavicini z Milána přednesl velmi zajímavý projev, který dále v plném znění uvádíme.

Celková rozprava ukončila jednání, jednotlivé příspěvky i s diskusí slíbili pořadatelé vydat tiskem a rozeslat všem zúčastněným. Zatím se tak nestalo. Je škoda, že celý průběh jednání se nedostane na veřejnost krom okruhu působnosti jednotlivých účastníků. Dostaneme-li slíbenou publikaci, pokusíme se některé příspěvky v plném znění uveřejnit v HLASU.

V 11. hodin bylo jednání ukončeno. Přineslo jednak mnoho nového k přemýšlení i konání a posloužilo také k navázání nových kontaktů.

Mohamed Ali Šilhavy

Z činnosti Nadace islámského centra v Praze, zahájení provozu v jejím novém sídle

---

V uplynulém roce se Nadace pro zřízení a provoz islámského centra v Praze transformovala podle nového zákona o nadacích a používá nový název Nadace islámského centra v Praze. Nový zákon značně zpřísnil pravidla pro fungování nadací a také výrazně zúžil prostor pro jejich činnost.

Pokračovala rekonstrukce budovy nového sídla Nadace v Praze 9 – Kyjích. Hlavní část rekonstrukce, nutná pro základní provoz Nadace, byla dokončena již v dubnu tohoto roku, a proto jsme 30. dubna 1999 vyklidili prostory v ulici U Michelského lesa

v Krči, které se pro naši činnost stávaly stále více nevyhovujícími a nedostatečnými. Přesto však budeme na sedm let, po které jsme zde provozovali modlitebnu a kancelář, s nostalgii vzpomínat jako na první, i když provizorní, pražskou muslimskou modlitebnu v poválečné době. Od 1. května 1999 tedy Nadace zahájila činnost v novém sídle v Blatské ulici v Praze 9.

Kromě rekonstrukce budovy nového sídla Nadace bylo i nadále základní náplní její činnosti organizovat náboženský život pro podstatnou část pražské muslimské komu-

nity, především pravidelná páteční kázání a společné modlitby, společné večere a modlitby taráwih v postním měsíci ramadánu, oslavy muslimských svátků apod. V letošním roce se poprvé podařilo zorganizovat pro skupinu asi 10 muslimů pouť do Mekky, a to díky jedné vídeňské cestovní kanceláři. Tato kancelář má již několikaleté zkušenosti s organizováním hadždže pro muslimy žijící v Rakousku a letos nabídla i muslimům žijícím u nás připojit se k jejich skupině.

Důležitou součástí činnosti Nadace je charitativní činnost. Z peněz vybraných

formou povinné i dobrovolné almužny pomáhá sociálně slabým a potřebným. Zvláštní sbírky se organizují pro Albánce vyhnané z jejich domovů v Kosovu. První pomoc byla již zaslána přímo do Albánie pro uprchlíky strádající v místních táborech. Ve spolupráci s Evropskou Islámskou Lékařskou Komisí (EIMC) se snažíme najít lékaře, ochotné pracovat určitou dobu v táborech v Albánii.

Nadace umožnila natáčení a poskytla rozhovory pro pořady České televize Musli-

mové přicházejí (v cyklu Pod jednou střechou, vysílaném 23. 11. 1998), Tady a teď plus (vysílaný 14. 12. 1998 a věnovaný neinformovanosti české společnosti o Islámu a neuspokojivé situaci v legislativě ohledně registrace nových náboženských směrů), Křesťanský magazín (věnovaný Islámu v ČR, vysílaný 31. 1. 1999) a Cesty víry (vysíláno 6. 6. 1999). V našem centru natáčela také televize ARD (vysíláno v Německu 20. 5. 1999).

Od září 1998 organizuje Nadace jedenkrát za měsíc setkání pro muslimy nejen z Prahy a okolí, jejichž součástí jsou vždy přednášky a jejichž smyslem je i posilování identity a umožnění vzájemných kontaktů.

Nadace islámského centra v Praze úzce spolupracuje s Islámskou nadací v Brně, Svazem muslimských studentů v ČR i s Ústředím muslimských náboženských obcí a organizací.

za Nadaci islámského centra v Praze
V. Sánka

Dvanácté forum v Leutherheide

Nettetal-Leutherheide, 13. – 16. května 1999

Mezi konfrontací a spoluprací:

Evropa a Islám, křesťansko-muslimský dialog dle požadavků Boha k lidem.

Šajch Abd al Wahid Pallavicini

Islám a Západ

Nalézáme problémy při projednávání otázky, která nabývá na významu: konfrontace mezi Islámem a Evropou. Islámem a Západem. Problém spočívá ve faktu, že Islám je božské, abrahámovské, monoteistické zjevení, zatímco Evropa je pouze jedním z pěti kontinentů, západ jednou ze čtyřech světových stran a Západ je geografické vyjádření obvykle opozic k špatně definovanému Východu.

Bydlet na Západě a být přítom muslimem nepřináší osobní konflikt pro nás, protože stejně jako Východ nemůže být ztotožňován s Islámem, ani Západ s křesťanstvím. A tak s dobou, kdy se Islám snažil projevit na Západě, Západ jistě dnes není muslimský, také však nelze říci, že je zcela křesťanský.

Měli bychom raději srovnávat tyto nejnovější jevy jako božské, abrahámovské, monoteistické, jak již bylo řečeno, ale také obojí všeobecně v etymologickém slova smyslu, protože jejich poselství je určeno všem lidem a ne pouze některým zeměpisným oblastem, některým kastovním systémům, ani jistým národům, tak jak to bylo odůvodňováno předcházejícími zjeveními. Toto je dáno, bez jakékoli záminky, aspoň na straně Islámu, ne-li i ze strany křesťanství, aniž bylo znehodnoceno jejich učení nebo snahu obrátit všechno lidstvo k učení obsaženému v jejich vlastním náboženství.

Zároveň islámská civilizace nemůže být srovnávána s tzv. západní civilizací, protože všechny opravdové tradicionální civilizace, od Májů a Aztéků, od Asyřanů a Babyloňanů, Hindů a buddhistů, Číňanů a Japonců, přes taoisty a konfucianismy, k Egypťanům, Řekům nebo Římanům, ortodoxním Židům nebo středověkým křesťanům, byla vždy založena na teocentrických nebo teokratických zásadách. Pouze v tzv. vyspělé západní civilizaci tyto skutečnosti nejsou brány v úvahu, a tak ji nemůžeme považovat jako pravdivou

a čistou civilizací. Proto bychom měli srovnávat tato dvě poslední zjevená náboženství nejenom jako universální, abrahámovská a monoteistická (tento termín jistě není míněn ve smyslu, že každé z nich má své vlastní božstvo) ale jako různé přístupy ke stejnému a jedinému Bohu, Bohu Abraháma, přesněji, že každé původní teokratické civilizace zahrnující nejméně jeden bilion vyznavačů ve všech zemích světa, jsou také jedinými, které zahrnují do svého učení, i když v odlišné formě, postavu Krista, sájjiddína Isa, buď s ním mír.

Cílem tohoto srovnávání by mělo být vzájemné poznání pravdy z každého náboženství. Dle těchto dvou posledních jevů je třeba přijmout jejich různé teologické formulace a respektovat jejich nezbytně různé rituální formy, nejenom jako výraz respektování jejich svatých textů, které upevňují jejich dřívější původ, berouce následně v úvahu proocetví v nich obsažená, ale zvláště jako poznání všemohoucnosti Boha, které je sdělováno ve stále nové a rozličné formě různým národům na místech, v době a způsobem, který je stále prozřetelně různý.

Ale když takovéto poznání zdá se být více podle Islámu, které se zakládá na koránských výrazech, které se účelově dovolávají těch tradičních Písem z ostatních svatých knih v jejich nejpravověrnějších základech, zdá se, že křesťanství neochotně uznává proocetví obsažená v jeho vlastních knihách, jako například oznámení o budoucím příchodu tradice Periklyta (Ahmada) následně po křesťanství (n. z. – 3.15.26 – 16, 8).

Jiná námitka, která je obvykle vyjadřována v tomto smyslu je prohlášení, že kdyby křesťan uznal pravdu obsaženou v islámské nauce, byl by to čin, jímž by se stal muslimem. nacházíme toto pojetí opět odvozené od moderního západního myšlení typicky křesťanského: tendence uvěřit, že Bůh dal

světu jediné pravé zjevení, což je křesťanství a určitě ne Islám, přestože Islám měl v úmyslu ve svém etymologickém smyslu odevzdat se do vůle boží.

Na druhé straně Islám je dnes křesťanstvím považován ze pouhý úvod do křesťanství, Příprava na poznání postavy Krista, přesto všechno uváděná v jiné formě u neortodoxnější islámské vědy nebo jako semina verbí (základy učení), z hlediska božského díla, které chce jenom dosáhnout ucelení poznání vtělení Ježíšova jako božského syna. Toto není myšleno ve prospěch Islámu, kde se na Ježíše pohlíží spíše jako na Božího Ducha, narozeného z Panny a na ohlášení Posledního Soudu.

Tyto zábrany křesťanstva před uznáním Svatého Koránu, svět Boha muslimů, jakož i jiné zjevení světa vedou k tomu, že pohlíží na něj jako na svatou knihu téhož plánu jako inspirovanou textem Starého a Nového Zákona. Stejným způsobem muslimové pohlíží na postavu Ježíšovu, stejným způsobem jako na ostatní proroky od Noea, Abraháma, Mojžíše až k Muhammadovi, salla llahu alajhi wa sallam, pečef proroků a očekávání druhého příchodu Ježíše o Soudném Dnu.

Tedy. Křesťané vyjadřují takzvané islámsko-křesťanský dialog v pojmech vylučně v humanitární rovnosti, uznávající dobré záměry muslimů, kteří třebaže věří v jednoho Boha a uctívají postavu Ježíše a Panny Marie, a tím končí, chtějí končit až kam může takový dobrý záměr dojít.

Muslimové, na druhé straně trvají na teologické neslučitelnosti těchto dvou hledisek posuzujících postavu Ježíše. Skutečnost, že Ježíš je považován za Božího Ducha, ale u křesťanů jako Syn Boží nebo Bůh sám, uvádí v pochybnost pravé pojetí jedinečnosti Boha v abrahámovském monotheismu, které křesťané přepisují pojetí inkarnace a učení o trojici.

Tímto způsobem si vybírají, že pohlédnou, z jednoho hlediska metafyzické pojetí absolutního principu, což církevní otcové, nazývají oceánem bytí, a z druhého hlediska koránské věty, které říká: „Nebudíž žádného donucování ve víře“ (2–256), „Vy svoje náboženství, já svoje mám“ (111–6), a „A kdyby Bůh chtěl, Byl by vás učinil národem jedním, však neučinil tak proto, že chtěl vás zkoušet tím, co každému z vás dal. K Bohu navrátíte se všichni a on dá vám pak správné vysvětlení toho, v čem jste se rozcházel“ (5–48).

To nás vede k tomu, abychom si uvědomili slova pravoslavného východního křesťanství, které říká: „Kdyby Bůh se stal člověkem, bylo by to proto, aby udělal člověka Bohem.“ To je přesně to zbožštění nebo-li théosis, dnes popírané západním křesťanstvím, které chce nabídnout příležitost uvědomit si v životě platnost jiné cesty, aniž by se tím oponovalo pravověrnosti, toto času v širokém slova smyslu ani křesťanském, ani islámském, ale pouze v klamném moderním pojetí monotheismu pojímaného ve formě náboženské výlučnosti: ano, věříme v jednoho Boha, ale jenom v našeho.

Ale největší nebezpečí kontaktu mezi Islámem a Západem jistě nepochází právě z pojetí křesťanské (přezíravé) výlučnosti směrem k ostatním náboženstvím nebo směřování katolické teologie k pouhému sociálnímu učení církve, ale od sekularizace a profanace Západu, takzvaně náboženského, nebo spíše laického, nevědoucího nebo všeobecně ateistického.

Samotní křesťané se nepokoušejí obrátit muslimy na své náboženství, což z větší části už dále nepraktikují, ale jenom na svou cestu uvádění náboženství povětšinou na základnu vysloveně etickosociální. Jsou proto odolní vůči snahám na islámské straně, která by se mohla pokusit ukázat jim pravdy obsažené v Koránu, na který se křesťané určitě nedívají jako na slovo boží, stejně jako už nikdy neuvěří pravdám vyjádřeným ve svatých knihách své tradice a dokonce možná ani v samotného Boha.

Kdyby ve skutečnosti tomu nicméně uvěřili, způsobilo by to velikou změnu v jejich životě. Ostatně snaží se však každou myšlenkou potírat duchovnost, která je možná obsažena stále v Islámu, v tomto posledním zjevení, které přišlo, jako ostatní

z východu, srovnávajíc to spíše se zaostalými nebo pověřivými pojetími nebo s výrazy buržoazního fundamentalismu, skutečně to překážky v propagaci Islámu na Západě.

Tedy nebezpečí, skrývající se za dialogem a konfrontací Islámu se Západem, myšlené zde v tom smyslu, není jisté v tom, že Západ by měl být napadán ze světového hlediska jako cizí, ale spíše v tom, že právě Islám se má pokoušet, aby hledal to, co se obecně nazývá lidská práva, spíše, než hájit své východní posvátnosti, které nám připomínají ve všem naše povinnosti vůči Bohu. Islám zdá se dnes být poslední a jedinou tradicionální civilizací, která může tyto povinnosti vyžadovat.

Šajch Abd al Wahid Pallavicini
President of CO.RE.IS.
(Comunita Religiosa Islamica)
Italia
(Italian islamic Religious Community)
Milano
z angl. přeložila Lajla Kotačková ml.

Svoboda názoru v Islámu

Gamma El-Banna

Existuje předpojaté mínění, že náboženství, jakožto životní pravidlo, směřuje k omezování svobody jako takové, spojuje ho s vlastním pojetím a potlačuje každý protichůdný názor. Připouštíme, že tento směr skutečně nastává, zvláště když vliv a moc církve jsou neomezené. Nicméně je velmi důležité rozlišovat 1.) stupeň četnosti tohoto jevu mezi náboženstvími, jistě jsou tu velké a důležité rozdíly, a 2.) stupeň četnosti tohoto jevu a skutečné principy náboženství.

Je správné uznat, že Islám omezuje svobodu myšlení nejméně ve všech náboženství. Tento fakt nastává díky různým činitelům, z nichž nejdůležitějším je neexistence církve a jakéhokoliv duchovenstva. Historie nás učí, že moc je závist, nezná partnerů a snaží se uvalit svou moc na jiné. V církvi tyto tendence dosahují vrcholu, když si osvojuje učení o neomylnosti, a proto Korán varuje proti tomu, co se děje: „Považují své kněze a poustevníky za pány na úkor Boha.“

Je to církev, a ne křesťanství, která zřídila hrůzné inkviziční sbory a uchýlila se k mučení. Jak někdo může myslet, že náboženství založené na lásce, zbožnosti a snášenlivosti může provádět tak krvavé a hrůzné praktiky. Nemáme žádné pochybnosti, že kdyby se Kristus sám znovu objevil v tomto temném středověku, ve kterém měla církev absolutní moc, byl by sám souzen před inkvizičním sborem a v té době skutečně ukřižován.

Islám neuznává existenci církve a duchovenstva, ani nepřiznává nějaké instituci nesprostu autoritu. Svatý Korán v mnoha

verších varuje muslimy, aby nebyli jako ti, kteří dělají ze svých kněží božstva na místě Boha. Znamená to, že právě to byla veliká úchylnka, která se stala v křesťanství. Znepokojení Islámu vzhledem k této věci bylo tak velké, že Prorok odmítl povolit monasticismus v Islámu, a proto Islám zavřel pevně dveře před vytvořením třídy považující se za jediného poručníka víry a mající božskou moc. Islám považuje obrácení se na pravou cestu za zcela vyhrazenou věc na vůli samotného Boha. Nicméně každé Prorokovo snažení obrátit na Islám tolik lidí, kolik je možno, je přirozené a je smutné, když tato snaha je odmítána. I když Korán učí Proroka, že obrácení na víru je skutkem božím, a proto nemůže řídit ty, kteří byli předurčení, aby šli jinou cestou, a nemá jich litovat. Ve skutečnosti mnozí podpůrci a obhájci, bez zápalu obrátit na víru veliký počet, se mohou uchýlit k nesprávnému jednání. Korán učí, že Prorok není zodpovědný za ty, kteří odmítají přijmout jeho poselství. Vede věřící k tomu, aby chránili své vlastní duše a aby jiní jim nezpůsobili žádnou škodu. Verše jsou zcela jasné:

„Není tvou věcí, abys vedl je, ale Bůh vede, koho chce (2:272).“

„Vy, kteří jste uvěřili, za duše své sami jste zodpovědní: neuškodí vám ti, kdož bloudí, jste-li vy sami dobře vedeni (5:105).“

„Tedy snad zahubíš sám sebe ve stopách jejich zámurkem, nevěří-li v tento Korán (18:6)?“

„Ty zajisté nevedeš, koho přál by sis, ale Bůh vede, koho chce, a on nejlépe ví o těch, kdož vedení jsou (28:56).“

To logicky vychází z těch předpokladů, že všechny konflikty pocházející z různosti v náboženských povinnostech by měly být svěřeny Bohu, který vynese svoje konečné rozhodnutí v Soudném Dni. Korán udává, že Židé říkají: „Křesťané nemají pro nic podklad,“ a křesťané říkají, „Židé nemají pro nic podklad,“ ač jedni i druhí čtou Písmo. „Pak ti, kdož nic nevědí, mluví stejnou řeč. Však Bůh rozsoudí mezi nimi v Den zmrtnýchvstání ohledně toho, v čem se rozcházel (2:113).“

„Však Pán tvůj rozsoudí mezi nimi v Den zmrtnýchvstání ohledně toho, v čem se rozcházel (10:93).“

„Zajisté pak Pán tvůj rozhodne mezi nimi v den zmrtnýchvstání ohledně toho, v čem rozcházel se (32:25).“

Navíc nesmíme zapomínat, že Islám uznává druhá dvě božská náboženství, jmenovitě židovství a křesťanství. Islám vyžaduje od všech muslimů věřit v to, co Bůh sdělil Mojžíšovi a Ježíšovi.

Řekněte: „Uvěřili jsme v Boha a v to, co bylo nám sesláno, a v to, co bylo sesláno Abrahámovi a Ismaelovi a Izákovi a Jakubovi a kmenům, a v to, co bylo dáno Mojžíšovi a Ježíšovi, a v to, co bylo dáno prorokům od Pána jejich: my nečiníme nějaký rozdíl mezi nimi a jsme do vůle Boha odevdání (2:136).“

„Nevedme hádek s těmi, jimž dána byla kniha, leda způsobem nejpřístojnějším: vyjít-

maje ony z nich, kteří nepravostní jsou, rcete pak: uvěřili jsme v to, co sesláno bylo nám a sesláno bylo vám: a Bůh náš a Bůh váš je Jediný: a my do vůle jeho jsme odevzdáni (29:46).“

Všichni proroci jiných náboženství jsou uznáváni a jsou v účtě jako proroci v Koránu. Všichni muslimové jsou vyzýváni, aby je uznávali. Není pochyby o tom, že toto uznání jiných náboženství a proroků vylučuje jakékoliv nepřátelství vůči těmto náboženstvím, zmírňuje vztahy mezi muslimy a nemuslimy a vytváří most, na kterém se obě strany mohou setkat.

Skutečně, utváření lidské společnosti zobrazované v Koránu je stejné v různých náboženstvích.

Kdyby Bůh chtěl svět se stejným náboženstvím, jistě by takový svět vytvořil. Verše Koránu potvrzující toto mínění jsou velmi četné a jasné.

Každému z vás určili jsme pravidlo a stezku: a kdyby Bůh chtěl, byl by učinil vás národem jedním, však neučinil tak proto, že chtěl zkoušet tím, co každému z vás dal. Buďte tudíž horlivými v konání dobrých skutků: K Bohu navrátíte se všichni

a on dá vám pak správné vysvětlení toho, v čem jste se rozcházel (5:48).

A kdyby byl chtěl Pán tvůj, byl by věru učinil lidstvo národem jediné víry, avšak nepřestanou být ve sporech, vyjma těch, nad nimiž se smíloval Pán tvůj, a k tomu je stvořil (11:118–119).

Pro uskutečnění tohoto názoru Korán nemá jakékoliv požadavky vůči křesťanům, aby uskutečňovali zákon Bible, ani vůči Židům, aby uskutečňovali učení Tóry. Ovšem Korán jim to přikazuje.

„A jak by si tě mohli vybrat za soudce, když mají již Tóru, v níž je obsažen rozsudek boží? Potom se však od něho odvrátili, a takoví nejsou věřící (5:43).“

Nechť vlastníci Evangelia soudí podle toho, co Bůh v něm seslal: a kdo nesoudí podle toho, co Bůh seslal, ti zajisté jsou vzpurní (5:47).

Řekni: „Vlastníci Písma, nebudete mít oporu v ničem, dokud nebudete zachovávat Tóru a Evangelium a vše, co vám bylo sesláno od Pána vašeho (5:68).“

Ve světle tohoto zvláštního a originálního islámského porozumění postavení národa vůči božskému vedení, zjevení a posel-

ství Proroka (NMBŽ), můžeme si uvědomit, jak je Islám tolerantní a svobodomyšlný. Je to přirozený závěr těchto všech versů, které jsme zmiňovali. Islám nemá inkviziční soudy, přísnou cenzuru, duchovenstva, vyloučení z víry, ani instituci mající neomezenou moc.

Když uvažujeme o této skutečnosti hlouběji, můžeme snadno zaznamenat, že skutečného přesvědčení nemůže být dosaženo bez svobodné vůle dobrovolného přijetí víry. Žádná síla nemůže přivodit nebo změnit takovou vůli, protože to vše je úplně závislé na samotném jedinci. Je-li tomu tak, čeho dobrého může být dosaženo pomocí útlatku a ujařmení? Vskutku, platí tvrzení, které jsme vyslovili v prvních větách: je to církev, duchovenstvo a skryté zájmy, které zavedly tyto povinné názory, které jsou v naprostém rozporu se samotným náboženstvím.

*Z angl. orig. přeložila
Lajla Kotačková ml.*

Zpráva o činnosti ústředí i organizací

Dne 26. 4. 1999 pořádalo Středisko ekologické výchovy v Olomouci cyklus přednášek o vztahu náboženství k přírodě. Projev přednesl předseda Ústředí a byl v diskusi doplňován některými bratřími z Brna. Z přítomných asi 300 posluchačů byly vznášeny a zodpovězeny četné dotazy. Ve dnech 12. – 17. se zúčastnil předseda mezináboženského semináře v Nettetalu, podrobná zpráva je uvedena na jiném místě v Hlasu. Dne 19. května bylo odesláno přímo do Makedonie tamní náboženské organizace na nákup

potravin a jiného potřebného zboží pro Kosovany 30 000 RMk z darů muslimů v ČR. Dne 25. 6. byl poskytnut rozhovor o Islámu ČT krajové vysílání v Jihlavě na téma Islámu. Poskytnuty byly konzultace o Islámu pro vysokoškolské studenty, účastnili jsme se oslav národního svátku Iráku a Egypta. Dne 24. července proběhly mezináboženské styky na přednáškách, které pořádala Česká křesťanská akademie v Kyjově. Úvodních přednášek se zúčastnilo okolo 500 posluchačů. Odpolední přednášky probíhaly oddě-

leně, účast na islámské sekci byla nepatrná. Většinu dopoledního shromáždění tvořili příslušníci nadace Živoucí světlo s centrem ve Střílkách (hnutí joga). Dne 27. 7. byl zaslán soustrastný telegram marocké ambasádě k úmrtí krále Hassana 2. Na třebíčském muslimském hřbitově proběhly v tomto období dva pohřby. Dne 27. července byla podána obšírná informace brněnskému radiu PROGLAS o tom, co přinesl rok od otevření mešity v Brně muslimům i ostatním brněnským občanům.

*Ústředí muslimských náboženských obcí a organizací zakoupilo na třebíčském hřbitově pozemek pro pohřbívání zemřelých muslimů. Ostatní náklady spojené s pohřbem však musí zaplatit pozůstalí (převoz, úpravu apod.). Nutno pohřbívat v rakvi.
Stanovení data a termínu pohřbu – telefonicky na správu hřbitova: tel.: 0618/821 057 – paní Pátková.*

Naši příznivci

L. Šilhavá, Otto Erban, Miloš Wasserbauer, četní přispěvatelé pro kosovské Albánce.
Všem srdečně děkujeme!

V Třebíči dne 2. srpna 1999, 19. rabíul áchira 1420

Majitel a vydavatel: Al Ittihad Al Islami,

Ústředí MNOO v České republice,

Redaktorka Mgr. Lajla Kotačková, Nikodemova 6,
674 01 Třebíč.

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně, č. j. P/3-22-70/92 ze dne 11. 6. 1992.

Novinová zásilka, vyplaceno v hotovosti u pošty Třebíč 1.